

bilizacijske barake v vrednosti več sto tisoč kron za obnovitev Nove vasi in ni vprašala, ali so pogorelci klerikalci ali demokrati! Isto tako se je pomagale Skorbi in Školam z izdatnimi podporami v blagu in denarju. Človeku se srce raduje, ko vidi lepe nove stavbe na mestu pogorelih. Velikopotezna se je izkazala demokratska vlada pri okrajnih cestah, za katere klerikalna vlada ni storila ničesar. Kranjski okraji so dobivali večjo podporo za ceste nego štajerski, dr. Žerjav je takoj dosegel povišanje državne subvencije za okrajne ceste na Štajerskem. Sedanja vlada pa pripravlja prevzete nekaterih cest v popolno državno oskrbo. Med temi je tudi v našem okraju cesta iz Maribora čez Ptuj v Središče, ki je del važne prometne zveze s Koroškega čez Maribor v Medjimurje. Sedanja vlada se je pogumno lotila težavnega viničarskega vprašanja. Socijalni demokrati so to vprašanje izrabljali v agitacijske namene za svojo stranko. Viničarju in vsakemu delavcu se lahko prikupiš, če ga nahujš, da zahteva višjo plačo. Toda če so se zahteve tako visoke, da mora v kratkem gospodar propasti, potem je delavec in viničar tudi brez kruha. Ne sme se odrezati veja, na kateri sedi delavec in viničar, ne sme se uničiti podjetje, ki mu daje zaslužka. Vlada je posredovala za sporazum, da se viničarjem po možnosti zboljša položaj, ne da bi se uničili gospodarji. Ptujška mastna hranilnica je eksistenčno vprašanje za mesto Ptuj, a tudi za celi okraj. Klerikalna vlada je zavlačevala rešitev tega vprašanja, da bi bilo prepozno, če bi ne prišla v zadnjem času nova vlada v Ljubljano. Od sedanje vlade je pričakovati za mestno hranilnico takšna pomoč, da bo mogoče rešiti ta zavod iz krize. S tem bo rešena ptujška mestna občina in celi okraj, ki ima veliko premoženje naloženo v tem zavodu. Razmere, v katerih živimo, so celo težavne. Nismo jih zakrivali sami. Toda s samim zabavljanjem in hujskanjem na vlado in na Beograd jih ne bomo popravili. Vlada nam nudi pomoč, a tudi samo moramo delati!

Volilni shod. Dne 17. aprila se vrši volilni shod Jugoslovanske demokratske stranke v Društvenem domu.

Socijalisti v občinskem zastopu. Listi poročajo, da je prebivalstvo v Capui (Italija) in Rimu pregnalo socijalistično občinsko zastopstvo iz mestne hiše. Se je menda že naveličalo socijalističnega gospodarstva. — Ptujčani pa hočejo socijaliste poslati v mestno hišo. Ali res?

Madžari v Ptuj. V nedeljo, 3. t. m. je hodila po ptujskih ulicah gruča mladih neznanih ljudi. Govorili so madjarski. Že smo mislili, da je prišla Karlova madjarska avantgarda. Plakati so nas poučili, da je bila tekma med čakovskim in ptujskim športnim klubom. Vse kakor nekdaž za časa pokojne Avstro-(nemško)-Ogrske. Ali Jugoslovani ne znamo gojiti športa, da se pod krinko športa zbira staro nemškutarstvo in madjaronstvo?

Tombole in srečolov v Bukovcih. Požarno in reševalno društvo v Bukovcih priredi tombole in srečolov v nedeljo dne 1. maja 1921 v gostilni M. Korenjak. Prosimo vse bližnje občine in ptujске trgovce za podporo po svojih zmogljivostih, kakor vse dobrotnike, kateri nam bodo prispevali k tej veselici, ker iz tega nameravamo obhajati 10 letnico našega delovanja takoj pozneje. Vsa darila se sprejemajo na društveno blagajno v Bukovce. Vabimo tudi na dan tombole priti v obilnem številu. Vabi odbor.

Revizija obrtnih registrov. Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, je z odlokom z dne 30. dec. 1920, št. 10.223/20 odredilo revizijo obrti in sestavo novih obrtnih registrov. V to svrhu je okrajno glavarstvo z razglasom z dne 31. marca 1921, št. 71/2—II potom občin pozvalo vse obrtnike, da se zanesljivo prijavijo s svojimi obrtnimi listi na v omenjenem razglasu v to svrhu odredjene uradne dneve ob določenem kraju in času. Ker je ureditev obrtnih matic veličnega pomena, so vsi obrtniki (razen mesta Ptuj) opozarjajo, da se takoj pri obč. pred-

stojništvih staleža obrti točno informirajo, kje in kedaj se imajo prijaviti na uradni dan glede revizije obrti. Pripomni se pa, da se bo revizija obrti za mesto Ptuj posebej odredila.

Konkurz. Po razglasu vojnega ministrstva se sprejme letos iz meščanstva in vojske do 500 gojencev v drugo pešaško podoficirsko šolo v Sarajevu. Kdor boče biti sprejet, mora 1. biti podanik kraljevine SHS, 2. rojen na ozemlju II. ali IV. armijske oblasti, 3. ne sme biti mlajši od 17. in ne starejši od 21. let, 4. je moral dovršiti 2 razreda gimnazije ali realke, v skrajnem slučaju 4 razrede ljudske šole, 5. biti dobrega vedenja, sodnijsko nekaznovan, 6. mora imeti privoljenje staršev za vstop. Kdor želi vstopiti, se mora z dokumenti o zahtevanih pogojih prigrasiti pismeno komandantu podoficirske šole v Sarajevu do 10. maja t. l. Natančnejši podatki se lahko upogledajo pri vsaki občini.

Sejsko poročilo. Na živinski sejem 5. aprila jo bilo prignanih 709 goved in 201 konj. Cene goveje živine so se gibale za kg žive teže od 12—20 K. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 238 svinj, cena od 24—30 K za kg. Mali prasci do 8 tednov stari so se plačevali po 200—300 K.

Politične vesti.

Ustavni načrt sprejet. Dne 5. aprila je potekel podaljšani rok za razpravo o ustavnem načrtu. Za zadnja posvetovanja je bilo odloženih nekaj točk, o katerih se prej niso mogli zediniti v odboru. Med njimi je bila važna točka o upravni razdelitvi naše države, o agrarni reformi in kočljivi člen 13., ki govori o verah. Ta člen jamči popolno enakopravnost in svobodo ver, zlasti avtonomijo v vseh notranjih zadevah in v upravi cerkvenih imetij. Končna določba predvideva, da se kaznuje zloraba vere v strankarske svrhe (takozvani kancelarparagraf.) Zadnja določba ne ugaja klerikalcem. Zato so jo hoteli odpraviti. Toda velika večina ustavnega odbora se je izrekla za predlagane določbe. Demokrati nočejo priznavati izjemnega stališča za kak stan, ktero bi lahko nekaznovani izrabljali proti državi, pravoslavni in mohamedani pa so celo za tako določbo, ker nočejo, da bi njihovi duhovniki vero onečaščali v politične strankarske namene.

Karlov odhod iz Madžarske. Ko je prišel razkralj Karel na Madžarsko, je mislil, da ga bo narod z veseljem sprejel. Ali zmotil se je. Narod kakor tudi narodno predstavništvo se je odločno izrekel proti Karlu. Pa tudi sosedne države Jugoslavija, Romunija in Češkoslovaška republika so bile edine v tem, da mora Karel čim prej izginiti iz Madžarske. Tudi zvezne države Italija, Francija in Anglija so se izrekle proti Karlu. Tako ni Karlu in njegovim prijateljem preostalo drugo, kakor da zopet odide, odkoder je prišel. Tako je v torek 5. aprila dobil poseben vlak, s katerim se je v spremstvu odgovornih mož peljal preko Avstrije v Švico. — Kdo je podpiral Karla pri njegovem prihodu na Madžarsko? Bili so to oni sloji, ki si žele nazaj nekdanje čase, ker se jim sedaj slabše godi, namreč posvetni velikaši in višja duhovščina, ne pa široki ljudski krogi. Zakaj v demokratski državi bi se morali razni sloji kolikor toliko izenačiti, kar pa mogočnejšem in bogatešem ni po volji.

Grška vojska proti Turkom. Ko se je pregnani kralj Konstantin vrnil na Grško proti volji antante, je hotel na svojo pest v Mali Aziji obdržati in razširiti grško oblast. Začel je vojsko proti Turkom, misleč, ako jih premaga, si pridobi naklonjenost pri ljudstvu. Ali grška vojska nima sreče. Dasi so tudi Turki po svetovni vojni oslabiljeni, vendar se uspešno upirajo Grkom in so jih v zadnjih dneh premagali.

Fašistovska nasilja. Italijanski fašisti nadaljujejo svoje strahote, kakršne so nam še v dobrem spominu iz Trsta. Nadaljujejo svoje grozote po Primorskem zlasti nad Slovenci, pa tudi v Italiji sami proti vsem, ki niso prenapeti nacionalci. V Krnici blizu Pulja

so se kmeti uprli grozodejstvu fašistov, a ti so poklicali na pomoč vojaške proti hrvatskim kmetom. Italijanska vlada trpi fašiste, ker le ti nastopajo tudi proti socialnim demokratom, kar je vladi jako ljubo.

Konferenca nasledstvenih držav. V sredo se je pričela konferenca nasledstvenih držav, na kateri so zastopane Italija, Avstrija, Madžarska, Jugoslavija, Poljska, Češkoslovaška in Romunija. Otvoril je konferenco minister za zunanje posle, grof Sforza.

Novi predsednik sarajevske vlade. Za predsednika pokrajinske vlade za Bosno in Hercegovino je imenovan dr. Nikola Gjurgjevič.

Osvoboditev Dalmacije. Italijani izpraznijo zasedeno dalmatinsko ozemlje, ktero zasedajo potem naše čete in oblasti. Prvi pas se ima zasesti do 8. t. m. Hrvatsko prebivalstvo z navdušenjem sprejema domače oblasti, ker se je iznebil tuje laškega nasilstva.

Amerika in mir z Nemčijo. Vlade Zjedinjenih držav se ne strinja popolnom z mirom velesil. Z Nemčijo namerava skleniti poseben mir. Novi predsednik Harding se odteza vplivu v Evropi.

O zadnjih seljačnih nemirih kot posledici splošne nezadovoljnosti, ki izhaja iz nepoučenosti in hujskanja, je napisal bivši podban Rojc obširno in informativno študijo. Rojc je bil neposredna priča teh dogodkov, ter jasno in logično dokazuje, da so taki pojavi popolnoma naravni in da so se že nešteto krat ponavljali v zgodovini. Navdušenje, ki nastane nepričakovano zaradi nepričakovanih dogodkov, se razvije polagoma v indiferentnost vsled razumljivega razočaranja lahkovernih elementov, ki so iz izpremembe situacije pričakovali bogzna kakih koristi. Ta indiferentnost prehaja potem v nezadovoljstvo, ki ima za posledice pojave, do kakršnih je prišlo tudi na Hrvatskem. Vseemu temu razvoju pa niso krive samo široke mase naroda; veliko krivdo nosijo tudi merodajni faktorji, ki ali nočejo ali pa ne znajo postopati s tem narodom, ker ne razumejo njegove duše. Po Rojčevem mišljenju so bili prehodi iz ene upravne dobe v drugo prehitri, narod jih ni razumel, a ni bilo nikogar, ki bi ga poučil in mu razjasnil. Posebne velike napake so se vršile v tem pogledu v vojaških in finančnih vprašanjih; provzročitelje teh napak je narod iskal, a ker jih ni mogel najti, si jih je zamišljal in predstavljal v obstoječi upravi. Ker si je to upravo predstavljal poosebljeno v Srbih, je ta nezadovoljnost dobila svoje obiležje v mrznji napram Srbom. Kot primer te svoje trditve navaja Rojc več zgledov, ki govore o resnici njegovih izvajanj. Iz vseh teh vzgledov sledi, da je mrznja proti Srbom narejena, ker ni bilo o pravem času nikogar, ki bi znal razjasniti položaj in razmere. Rojc zahteva zato kar najtesnejše zveze med narodom in vodilnimi krogi ter političnimi delavci, a to na temelju odkritosrčnosti in medsebojnega zaupanja.

Srbsko-bolgarsko nasprotje. V Macedoniji deluje neki macedonski komite, ki bi rad odtrgal macedonske kraje od naše države ter jih priklopi Bolgariji. Dne 31. marca pa se je vršil v Gjevrgjeliju ob Vardaru shod, ki se ga je udeležilo nad 5000 oseb iz vse okolice. V mnogih govorih je bilo obsojeno propagandistično delovanje in laži macedonskega komiteja v Sofiji. Poslani so bili brzojavni udanostni izrazi regentu kakor tudi predstavnikom vlade.

Razno.

Kaj je dosegel Karel Habsburg na Madžarskem. Ko bi kdo mislil, da se je Karel zastoj pripeljal na Madžarsko, bi se motil. Dosegel je, da mu je ogrska vlada dovolila letno podporo 10 milijonov. To pa ne za to, da bi za Madžare kaj delal, nego samo za to, da pusti Madžare pri miru. Malo je tako srečnih ljudi na svetu, da bi dobivali bogato podporo, samo da se ne vtikajo v posle drugih.